

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ ТА ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ**

КАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

**здобувачів освітнього рівня «Магістр» за спеціальністю
256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами
діяльності)**

**за освітньо-професійною програмою
«Стратегічний менеджмент у сфері національної безпеки»**

КИЇВ – 2023

УДК 351:355:341:327.5

Рецензенти:

доктор юридичних наук, доцент Н.М.Корчак
(Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби
Київського національного університету імені Тараса Шевченка),
доктор наук з державного управління, професор І.А.Семенець-Орлова
(Міжрегіональна Академія управління персоналом),
кандидат психологічних наук, доцент В.В.Зеленін
(Український державний університет імені Михайла Драгоманов
Драгоманова)

Рекомендовано до друку вченою радою Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка (протокол №1 від 11 вересня 2023 р.).

Таран Є.І., Паламарчук Т.П.

Методичні рекомендації щодо організації та проведення виробничої практики здобувачів освітнього рівня «Магістр» за спеціальністю 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності)» за освітньо-професійною програмою «Стратегічний менеджмент у сфері національної безпеки» / Є.І. Таран, Т.П. Паламарчук К: ВПЦ "Київський університет", 2023. – 33 с.

Методичні рекомендації є керівними вказівками щодо організації та проведення виробничої практики здобувачів вищої освіти 1 року заочної форми навчання ОС «Магістр». Містять загальну інформацію про виробничу практику, порядок її організації і проходження, вибір об'єкту практики, обов'язки здобувачів і керівників, а також підведення підсумків та оцінювання звітів для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності)», освітньо-професійної програми «Стратегічний менеджмент у сфері національної безпеки» та керівників виробничої практики від організацій та установ.

УДК 351:355:341:327.5

©
Таран Є., Паламарчук Т.П., 2023
© Київський національний університет імені
Тараса Шевченка, ВПЦ "Київський університет",
2023

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
2. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ	9
2.1. Обов'язки здобувачів освіти	12
2.2. Обов'язки керівників практики від кафедри	13
2.3. Обов'язки керівників практики від бази практики	14
3.ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ	15
4.ПРОГРАМИ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ	16
5.ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРО ПРАКТИКУ	17
6.ДОДАТКИ	19
Додаток 1 Зразок титульної сторінки звіту	19
Додаток 2 Характеристика (відгук) здобувача/здобувачки з бази практики	20
Додаток 3 Щоденник виробничої практики	21
Додаток 4 Правила ведення й оформлення щоденника	24
Додаток 5 Напрями кваліфікаційних магістерських робіт	25
Додаток 6 Перелік установ та організацій для проходження виробничої практики студентів	32

ВСТУП

Процес підготовки висококваліфікованих спеціалістів та реальний запит суспільства істотно підвищують рівень вимог до майбутніх фахівців, змінюють зміст і структуру завдань, які студент має вирішувати самостійно.

Виробнича практика здобувачів освіти освітнього рівня магістр за спеціальністю 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності)» за освітньо-професійною програмою «Стратегічний менеджмент у сфері національної безпеки» в Навчально-науковому інституті публічного управління та державної служби (далі – ННІ ПУДС) Київського національного університету імені Тараса Шевченка є невід’ємною складовою підготовки фахівців, а також, обов’язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного рівня «Магістр», що має на меті набуття здобувачами освіти професійних навичок та вмій.

Практика студентів у цілісному навчальному процесі спрямована на оволодіння різноманітними видами професійної діяльності; отримання особистого досвіду роботи у різних професійних ролях; самовдосконалення у професійній майстерності.

Практична підготовка студентів передбачає безперервність та послідовність засвоєння потрібного обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітнього рівня «Магістр». Під час практики здобувачі вищої освіти набувають досвіду управлінської та дослідницької діяльності, перевіряють свої професійні здібності, мають можливість поглибити, розвинути і закріпити знання, одержані під час навчання. Водночас вони мають отримати нові навички практичної роботи за основними напрямками професійної діяльності – організаційно-управлінської, інформаційно-аналітичної, науково-дослідницької та консультаційної.

Дані методичні рекомендації дозволяють визначитись з напрямками наукових досліджень, реалізувати в практичній діяльності набуті знання в сфері національної безпеки, містять загальні питання організації, проведення і підведення підсумків виробничої практики підготовки здобувачів освіти спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності)» ННІ ПУДС Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Магістр – ступінь вищої освіти особи, яка на основі ступеня бакалавра здобула повну вищу освіту, спеціальні уміння та знання, достатні для виконання професійних завдань та обов'язків (робіт) інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у різних сферах діяльності.

Практика здобувачів вищої освіти є невід'ємною складовою частиною програми підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності)» галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону».

Мета виробничої практики – розширення світогляду здобувачів освіти та набуття ними навичок самостійної наукової роботи шляхом дослідження проблем за обраним напрямом досліджень. Під час проходження практики здобувач освіти виступає у ролі науковця-дослідника, який самостійно здійснює власне наукове дослідження. Здобувачі освіти знайомляться з питаннями реалізації теоретичних і наукових розробок у сфері національної безпеки, а також здійснюють підбір матеріалу для написання кваліфікаційної магістерської роботи.

Виробничу практику здобувачі освіти 1 року заочної форми навчання ОС «Магістр» спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності)», освітньо-професійної програми «Стратегічний менеджмент у сфері національної безпеки» проходять у II семестрі навчання. Тривалість практики зазначається у навчальному плані підготовки здобувачів освіти відповідного року набору. Для допуску до проходження виробничої практики здобувачі освіти мають успішно опанувати всі обов'язкові та вибіркові навчальні компоненти, передбачені відповідною освітньою програмою.

Зміст виробничої практики повинен відповідати напряму наукових досліджень здобувача освіти, а отримані під час практики результати досліджень здобувач використовує для написання кваліфікаційної магістерської роботи. Наукові результати виробничої практики мають бути апробовані на наукових конференціях та опубліковані в електронних та/чи друкованих фахових виданнях.

Атестація за підсумками проходження виробничої практики проводиться на підставі публічного захисту звіту з практики, за підсумками якого виставляється оцінка.

Проходження виробничої практики передбачає формування у здобувачів освіти 1 року заочної форми навчання ОС «Магістр» спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності)» відповідних компетентностей, визначених у освітній програмі (табл. 1).

Таблиця 1

**Формування компетентностей здобувачів освіти спеціальності 256
«Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності)» під час виробничої практики**

Назва компетентності	Код компетентності
<i>Загальні компетентності</i>	
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ЗК1
Здатність спілкуватися іноземною мовою	ЗК3
Здатність проводити дослідження на відповідному рівні	ЗК4
Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем	ЗК5
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	ЗК6
<i>Фахові компетентності</i>	
Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідних сферах національної безпеки	ФК1
Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан і тенденції розвитку міжнародних відносин та проблеми міжнародної безпеки, їх вплив на національну безпеку в контексті набуття Україною членства в НАТО	ФК2
Здатність використовувати понятійно-категоріальний апарат теорії національної безпеки, аналізувати та розвивати структуру системи забезпечення національної безпеки та принципи її функціонування	ФК3
Здатність аналізувати та прогнозувати розвиток безпекового середовища (глобальний, регіональний та національний аспекти) за окремими сферами забезпечення та видами діяльності	ФК4
Здатність організувати цілеспрямовану діяльність щодо формування і реалізації державної політики у сферах національної безпеки та оборони	ФК5
Здатність організувати заходи територіальної оборони, мобілізаційної підготовки та мобілізації у межах посадових обов'язків	ФК6
Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності) у широких та мультидисциплінарних контекстах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	ФК7

Основні результати проходження виробничої практики представлено у таблиці 2.

Таблиця 2

Результати проходження виробничої практики

Результат навчання (1. Знати; 2. Вміти; 3. Комунікація; 4. Автономність та відповідальність)		Форми та методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумко- вій оцінці
Ко д	Результат навчання			
1.1	Підходи, методика й засоби самостійного вирішення управлінських задач	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з виробничої практики</i>	7
1.2	Основні етапи аналітичної роботи зі збору інформації та аналізу літератури з теми дослідження, методи пошуку інформації	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з виробничої практики</i>	8
1.3	Методи аналізу, систематизації та узагальнення інформації за темою досліджень	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з виробничої практики</i>	7
1.4	Сучасні інформаційні технології та програмні продукти, які використовуються у професійній сфері	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з виробничої практики</i>	8
2.1	Обґрунтовувати результати практичного застосування знань з обраної теми дослідження та визначати її доцільність для системи національної безпеки	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з виробничої практики</i>	8
2.2.	Визначати проблемні аспекти та виокремлювати невирішені частини проблеми	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з виробничої практики</i>	7

Результат навчання (1. Знати; 2. Вміти; 3. Комунікація; 4. Автономність та відповідальність)		Форми та методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумко- вій оцінці
Ко д	Результат навчання			
2.3	Добирати потрібну наукову, практичну й статистичну інформацію, здійснювати її систематизацію та опрацювання	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з виробничої практики</i>	8
2.4	Узагальнювати і критично оцінювати результати, отримані вітчизняними і зарубіжними дослідниками	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з виробничої практики</i>	8
3.1	Здатність вести дискусію, аргументовано обґрунтовувати власні думки щодо переваг та проблемних аспектів забезпечення національної безпеки	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з виробничої практики</i>	8
3.2.	Здатність презентувати результати аналітичного дослідження щодо напрямів забезпечення національної безпеки України	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з виробничої практики</i>	7
автономність та відповідальність: <i>продемонструвати розуміння особистої відповідальності за професійні та/або управлінські рішення чи надані пропозиції/рекомендації, які можуть впливати на забезпечення національної безпеки в Україні</i>				
4.1.	Обґрунтування проблем, цілей та пріоритетних напрямків діяльності органів публічної влади в Україні	<i>Індивідуальна самостійна робота, семінарські заняття</i>	<i>Звіт з виробничої практики, диференційований залік</i>	8
4.2	Дослідження концептуальних засад забезпечення національної безпеки України	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з виробничої практики, диференційований залік</i>	8
4.3	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з виробничої практики, диф. залік</i>	8

2. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Виробнича практика здобувачів освіти проводиться згідно з навчальним планом відповідної освітньої програми. Під час практики здобувач освіти має виконати індивідуальне завдання наукового керівника, а отримані результати слід використати при написанні кваліфікаційної магістерської роботи. Загальну організацію виробничої практики та контроль її виконання здійснює керівник практики від кафедри глобальної та національної безпеки.

Основні етапи виробничої практики представлено у таблиці 3.

Таблиця 3

Етапи організації та проходження виробничої практики

№ п/п	Етап	Термін виконання*	Відповідальна(і) особа(и)
1	2	3	4
1.	Проведення перших настановних зборів	з 01 по 15 травня	Керівник практики від кафедри
2.	Вибір об'єкту практики	до 01 червня	Здобувачі освіти, керівник практики від кафедри
3.	Підготовка наказів про направлення здобувачів освіти на практику	до 10 червня	Керівник практики від кафедри
4.	Укладання договорів про проходження практики з базами практики	до 20 червня	Керівник практики від кафедри, здобувачі освіти
5.	Проведення других настановних зборів	з 15 по 25 червня	Керівник практики від кафедри, наукові керівники
6.	Проходження виробничої практики	Червень-серпень	Здобувачі освіти
7.	Подання звіту про проходження практики на кафедру глобальної та національної безпеки	за 5 днів до дати захисту	Здобувачі освіти
8.	Публічний захист звіту з практики	Відповідно до графіку навчання	Здобувачі освіти

* Вказані терміни є орієнтовними, можуть несуттєво відрізнятися. Конкретний період проведення науково-дослідницької практики визначається наказом по Університету.

ЕТАП 1: Проведення перших настановних зборів

Під час перших настановних зборів керівник практики від кафедри глобальної та національної безпеки ознайомлює здобувачів освіти з процедурою організації та проходження виробничої практики, доводить основні положення навчальної програми виробничої практики, знайомить з вимогами оформлення звіту з практики, надає шаблони необхідних документів (методичні вказівки щодо організації та проходження практики, договір про проходження практики тощо).

ЕТАП 2: Вибір об'єкту практики (бази практики)

Практика здобувачів освіти проводиться на базах, які відповідають меті, завданням, змісту практики, а також вимогам навчального плану освітньої програми.

Здобувач освіти може самостійно (але попередньо узгодивши з керівником практики від кафедри) обирати місце проходження практики, якщо сфера діяльності обраної організації відповідає проблематиці дослідження. Зміна бази практики можлива лише з поважних причин і лише до подання проекту наказу про проходження практики на підпис проректору з науково-педагогічної роботи Університету. Рішення про можливість зміни бази практики приймає керівник практики від кафедри чи завідувач кафедри. Здобувач освіти не має права самостійно змінювати місце проходження практики. Самостійна зміна об'єкту практики та/чи нез'явлення до місця практики без поважних причин є підставами вважати, що здобувач не виконав навчального навантаження і може бути відрахований з Університету.

При визначенні баз практик кафедра глобальної та національної безпеки керується п. 6 Положення про проведення практики здобувачів освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка, іншими нормативними документами Університету. Згідно з даним Положенням, передбачається:

- при наявності на кафедрі державних, регіональних замовлень на підготовку спеціалістів перелік баз практики надається органами, що формували замовлення на фахівців;
- при підготовці спеціалістів за цільовими договорами з організаціями, установами – бази практики передбачаються у цих договорах (з врахуванням усіх вимог наскрізної освітньої програми);
- у випадку, коли підготовка фахівців здійснюється за замовленням фізичних осіб, бази практики забезпечують ці особи (з врахуванням всіх вимог наскрізного положення та програм з практики) або Університет, що визначається умовами договору (контракту) на підготовку фахівців;
- здобувачі можуть самостійно за погодженням з відповідними кафедрами обирати для себе місце проходження практики.

Побажання здобувача освіти повинно бути обґрунтовано заявою на ім'я завідувача кафедри, до якої додається лист з відповідної установи зі згодою прийняти дану особу для проходження практики.

Перелік баз практики визначається кафедрою глобальної та національної безпеки відповідно до пропозицій установ-замовників, а також побажань здобувачів освіти щодо вибору об'єкту практики, які погоджуються прийняти здобувачів освіти на практику та створити відповідні умови для проходження практики і виконання її програми.

ЕТАП 3: Підготовка наказів про направлення здобувачів освіти на практику

Здобувачів освіти направляють на практику згідно з наказом про направлення на практику. У наказі визначається вид практики, термін та місце її проходження тощо. Форма наказу визначається діючими нормами КНУ імені Тараса Шевченка.

Формування проекту наказу здійснює керівник практики від кафедри. Після визначення об'єкту практики здобувач освіти має подати керівнику практики від кафедри наступну інформацію:

1. Повне найменування організації, в яку направляється здобувач освіти для проходження практики.
2. Юридичну адресу організації.
3. Інформацію про укладання договору на проходження науково-дослідницької практики.

Якщо з поважних причин здобувач освіти не може пройти практику в запланований період, то у проекті наказу окремим пунктом вказується час позапланової практики, прізвище здобувача та підстава перенесення терміну практики. Для перенесення терміну проходження практики повинні бути завчасно оформлені відповідні дозволи. Перенесення термінів проходження практики здійснюється за письмовою заявою здобувача освіти на ім'я директора ННІ ПУДС за попереднього погодження з керівником практики від кафедри та завідувачем кафедрою. Основними причинами перенесення термінів проходження практики є офіційно оформлене та узгоджене з керівництвом ННІ ПУДС відрядження здобувача, направленням на стажування за кордоном, ліквідація/реорганізація установи – об'єкта практики тощо. З будь-яких причин, не узгоджених із директором ННІ ПУДС, перенесення термінів практики не дозволяється.

ЕТАП 4: Укладання договорів про проходження практики з базами практики

З базами практики (організаціями, установами будь-яких форм власності) Київський національний університет імені Тараса Шевченка від імені проректора з науково-педагогічної роботи Університету завчасно укладає договори на її проведення за визначеною формою. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами. Вона може визначатися на період виробничої практики або до п'яти років.

Договір з підписами та печатками від організації подається відповідальному за практику від кафедри (2 екземпляри). Договір візує проректор з науково-педагогічної роботи Університету. Один екземпляр

договору зберігається на кафедрі. За потреби керівник практики від кафедри оформлює лист-направлення на практику, що видається здобувачу освіти для пред'явлення за місцем проходження практики. Лист-направлення є підставою для зарахування здобувачів освіти на практику і зберігається в організації.

ЕТАП 5: Проведення других настановних зборів

Під час других настановних зборів керівник практики від кафедри проводить інструктаж щодо проходження практики, а також інструктаж з охорони праці та техніки безпеки. Під час виробничої практики усі здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися вимог з охорони праці та правил безпеки.

ЕТАП 6. Проходження науково-дослідницької практики

У встановлені терміни здобувачі освіти мають прибути в організації, що є об'єктами практики, для проходження виробничої практики. Під час практики здобувачі освіти збирають інформацію для підготовки звіту з практики, а також готують звіт з науково-дослідницької практики.

ЕТАП 7: Подання звітів про проходження практики

За 5 робочих днів до публічного захисту звітів з практики всі здобувачі освіти мають подати на кафедру глобальної та національної безпеки оригінали звітів з практики засвідчені власним підписом, з підписом наукового керівника та керівника практики від кафедри. Відсутність звіту на кафедрі у встановлені строки є підставою недопуску здобувача освіти до захисту звіту з практики.

ЕТАП 8: Публічний захист звіту з практики

Підведення підсумків науково-дослідницької практики відбувається відкрито на підсумковій конференції перед членами комісії, склад якої визначає завідувач кафедри (не менше 2-х членів комісії). Обов'язково слід підготувати презентацію з основними результатами виробничої практики.

2.1. Обов'язки здобувачів освіти

Здобувачі освіти під час проходження виробничої практики зобов'язані:

- до початку практики на настановних зборах, а далі в індивідуальному порядку, одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно (не пізніше зазначеної у листі-направленні дати) прибути на базу практики;
- систематично працювати над виконанням завдань за програмою практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;

- суворо дотримуватись режиму робочого дня, правил внутрішнього розпорядку, охорони праці, техніки безпеки, які діють на базі практики;
- нести відповідальність за виконані завдання;
- висвітлити результати виконаної роботи та оформити їх у звіті про проходження виробничої практики відповідно до встановлених і діючих вимог до структури та оформлення звіту;
- своєчасно надати на кафедру звітні документи (за 5 (п'ять) днів до дати захисту звітів з практики) та у належний термін захистити звіт перед комісією на підсумковій конференції.

2.2. Обов'язки керівників практики від кафедри

Обов'язками наукових керівників практики, призначених кафедрою, є:

- розробка та надання здобувачам освіти індивідуальних завдань та інших вказівок для проходження виробничої практики, враховуючи специфіку спеціальності та тематику кваліфікаційної роботи магістра;
- контроль за своєчасністю формування та виконанням індивідуальних графіків проходження виробничої практики;
- консультування здобувачів освіти щодо виконання індивідуального завдання практики та оформлення документів з практики;
- здійснення попередньої оцінки роботи здобувачів освіти на практиці на підставі перевірки звіту з практики, результатів виконання індивідуального завдання та інших документів з практики;
- здійснення, у разі необхідності, вибіркового контролю за проходженням практики здобувачами освіти безпосередньо на базі практики.

В обов'язки керівника практики від кафедри входить:

- організаційне керівництво практикою студентів і контроль за її проведенням;
- розподіл студентів по місцях практики, підготовка і представлення списків студентів, необхідної документації по направленню студентів на практику;
- проведення організаційних зборів студентів перед початком практики (інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки; видача студентам необхідних документів (листа-направлення (за потреби), щоденника, методичних рекомендацій); роз'яснення програми практики та графіків її проходження; повідомлення студентів про порядок захисту звітів про практику, який затверджується кафедрою;
- забезпечення високої якості проходження студентами практики, перевірка її суворої відповідності навчальним планам і програмам;
- контроль виконання студентами правил внутрішнього трудового розпорядку на базі практики.

2.3. Обов'язки керівників практики від бази практики

Керівника практики від бази практики призначають наказом керівника організації (бази проходження практики) з числа найбільш кваліфікованих працівників.

Після прибуття здобувачів освіти на базу практики практикантам надають загальну інформацію про об'єкт практики, функції, які він виконує, знайомлять зі структурою та завданнями тих підрозділів, у яких буде проходити практика. На нараді керівник практики доводить завдання та обов'язки для виконання програми практики.

До основних обов'язків керівника практики від бази практики входить:

- проведення інструктажу з техніки безпеки на базі практики відразу після прибуття здобувачів освіти - практикантів;
- забезпечення здобувачів освіти робочими місцями та необхідними матеріалами відповідно до програми та графіку проходження практики;
- детальне ознайомлення із завданням практики, здійснення методичного керівництва та допомога здобувачам освіти під час ознайомлення з методиками проведення досліджень, розрахунків, системою організації діяльності бази практики тощо;
- допомога здобувачам освіти у збиранні матеріалу для написання звіту з виробничої практики;
- складання на кожного здобувача освіти характеристики (відгуку) щодо виконання програми практики та індивідуальних завдань, ставлення здобувачів освіти до роботи та додержання дисципліни;
- своєчасне інформування керівника практики від кафедри про порушення здобувачем дисципліни, правил безпеки в установі, організації, невиконання поставлених перед ними завдань.

Після закінчення практики керівник практики від бази практики має надати характеристику (відгук), яка має бути завірена його підписом та печаткою організації, з її назвою та ідентифікаційним кодом.

У характеристиці (відгуку) керівник практики від бази практики має зазначити такі пункти:

- повнота виконання здобувачем програми проходження практики;
- якість написання здобувачем звіту з практики, його відповідність установленим вимогам, реаліям організації;
- виявлені здобувачем теоретичні знання та практичні навички, його ділові та особисті якості;
- дотримання здобувачем дисципліни та встановлених вимог до поведінки на базі практики.

За результатами проходження практики керівник практики від установи, організації – бази практики, має виставити підсумкову оцінку, а саме: "незадовільно", "задовільно", "добре" чи "відмінно".

У відповідних розділах договорів на проведення практики можуть бути визначені і інші обов'язки безпосередніх керівників, призначених базами

практики.

За наявності вакантних місць здобувачі можуть бути зараховані на штатні посади, якщо робота на них відповідає вимогам програми практики. При цьому не менше 50 відсотків часу відводиться на загально-професійну підготовку за програмою практики.

Повсякденне керівництво роботою практиканта на конкретних ділянках можуть здійснювати фахівці бази практики, які призначені наказом керівника бази практики. До обов'язків цих керівників входить:

- надання практиканту необхідних порад і роз'яснень щодо окремих аспектів діяльності;
- контроль за виконанням програми практики на конкретних ділянках роботи;
- допомога практикантам у складанні звіту про практику;
- перевірка окремих розділів звіту про практику.

3. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

На місцях проходження практики регламент робочого дня здобувачів освіти має відповідати внутрішньому розпорядку, установленому для персоналу установи, організації – бази практики, і є обов'язковим для здобувачів освіти.

Робота здобувача з виконання програми практики контролюється керівниками практики від кафедри, бази практики та науковими керівниками. Здобувачі мають дотримуватися режиму роботи та правил внутрішнього розпорядку на базі практики.

По закінченні практики керівник практики від бази виставляє в щоденник здобувача загальну оцінку за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), яка характеризує обсяг знань і навиків отриманих здобувачем за час проходження практики, сумлінність виконання програми практики.

Загальний контроль за ходом практики здійснює керівник практики від кафедри, а також керівник практики ННІ ПУДС.

Індивідуально-груповий контроль здійснює керівництво кафедри та керівники від баз практики.

Поточний контроль передбачає облік ходу практики, що відображається кожним здобувачем/здобувачкою в щоденнику та підтверджується керівниками практики.

Кінцевою формою контролю є захист звітів з практики в ННІ ПУДС.

4. ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Структура виробничої практики

№	Назва теми	Кількість годин
1	Змістовний модуль 1. Структурно-функціональний аналіз діяльності організації (бази практики)	70
2	Змістовний модуль 2. Нормативно-правове забезпечення діяльності організації (бази практики)	70
3	Змістовний модуль 3. Індивідуальне завдання (відповідно до теми кваліфікаційної магістерської роботи)	100
	Всього	240

ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Структурно-функціональний аналіз діяльності організації (бази практики)

Якщо аналізується орган державної влади або місцевого самоврядування необхідно вивчити:

1. Структуру та зміст діяльності органу публічної влади.
2. Механізм координації діяльності і взаємозв'язки структурних підрозділів органу управління.
3. Систему забезпечення прозорості в діяльності органу управління.
4. Зміст, форми, методи, завдання управління підпорядкованими державному органу підприємствами, установами та організаціями.
5. Механізм підбору та розстановки кадрів апарату органу публічної влади. Принципи формування його кількісного та якісного складу, динаміка ротації кадрів.
6. Систему організації підготовки і внутрішнього контролю за виконанням розпорядчих документів.

Нормативно-правове забезпечення діяльності організації (бази практики)

Дослідити нормативно-правову базу на якій ґрунтується робота організації – бази практики. Навести перелік нормативно-правових документів (закони, укази, постанови, положення, інструкції тощо), які використовуються у практиці менеджменту персоналу в організації – бази практики.

Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання визначається відповідно до теми кваліфікаційної магістерської роботи науковим керівником кваліфікаційної роботи і передбачає перелік питань, які досліджуються в процесі проходження практики в організації.

Наприклад:

Індивідуальне завдання: Дослідити організацію роботи конкретного органу державної влади.

Вивчити питання:

1. Дослідити організаційну та нормативну базу діяльності даного органу державно влади як суб'єкта забезпечення національної безпеки України.
2. Охарактеризувати інституційну систему органу державної влади.
3. Проаналізувати специфіку діяльності даного органу державної влади у період дії правового режиму воєнного стану.
4. Вивчити систему функцій та повноважень органу державної влади.

5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРО ПРАКТИКУ

Письмовий звіт про проходження виробничої практики – основний документ, що засвідчує виконання здобувачем освіти програми виробничої практики. Зміст звіту має розкривати знання і вміння здобувача освіти, набуті ним під час вирішення завдань практики.

Загальний обсяг звіту не повинен перевищувати 40 сторінок друкованого тексту (шрифт - Time New Roman, розмір - 14, інтервал - 1,5. Береги: верхній - 2 см., нижній - 2 см., лівий - 3 см., правий – 1 см.).

До звіту додаються копії документів про виконану роботу. Нумерація сторінок наскрізна, без зазначення номеру на титульній сторінці. Додатки до звіту також нумеруються. Посилання на додатки у текстовій частині звіту дається з вказівкою на номер додатку.

Після закінчення терміну практики здобувачі звітують про виконання програми практики шляхом оформлення звіту та наданих матеріалів, з якими здобувачі безпосередньо працювали на базі практики. Звіт має мати чітко структуровану послідовність, переконливу аргументацію, обґрунтованість рекомендацій та висновки.

Звіт складається з:

- титульної сторінки (див. дод. 1);
- змісту, який містить назви всіх розділів із зазначенням сторінок, на яких вони викладені;
- вступу;
- основної частини;
- висновків;
- списку використаних джерел;
- додатків.

Основна частина звіту поділяється на розділи, перелік і послідовність яких визначаються змістом програми та індивідуальним завданням практики.

У разі якщо звіт містить таблиці, вони мають бути виконані на окремих листах, а додатки включені в нумерацію сторінок. У додатках наводяться форми статистичної звітності, допоміжні матеріали. Кожен додаток починається з нової сторінки, у правому верхньому куті якої пишеться слово «Додаток __».

Звіт відповідним чином переплітається або зшивається. Щоденник разом із звітом не прошивається, а вкладається у звіт.

У звіті здобувач освіти, крім питань програми, може розкрити спірні питання, що виникли в процесі проходження практики, особисті зауваження, враження і пропозиції щодо удосконалення діяльності організації та проведення практики, надає рекомендації щодо подальшої взаємодії з базою практики чи припинення співпраці.

Крім письмової частини у звіті має міститись щоденник (додаток 3).

Письмовий звіт разом із заповненим щоденником практики та характеристикою (відгуком) керівника від бази практики подається на рецензування науковому керівнику, який має відобразити рівень засвоєних здобувачем освіти знань та умінь застосовувати їх на практиці, відомості про виконання здобувачем усіх розділів програми практики, правильності оформлення звітної документації, висновки і пропозиції щодо оцінки практики при її захисті. В разі невідповідності вимогам щодо змісту і оформлення звіту, він повертається на доопрацювання.

Здобувач освіти захищає звіт про проходження практики після своєчасного подання матеріалів практики у призначений день.

За результатами захисту виставляється оцінка, яка фіксується у відомості та заліковій книжці.

ДОДАТКИ

Додаток 1

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ ЗВІТУ**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА****НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ ТА ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ****КАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ****ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

здобувача/здобувачки

---

*(прізвище, ім'я, по батькові)*спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення
та видами діяльності)»освітньо-професійна програма «Стратегічний менеджмент у сфері
національної безпеки»

курсу _____ групи _____

Місце проходження практики _____

(назва установи, організації - бази практики та його адреса)

Термін практики з _____ по _____ 202__ р.

Здобувач освіти

(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник

---

*(прізвище, ім'я, по батькові)*Керівник практики
від кафедри

(прізвище, ім'я, по батькові)

Київ 2023

Додаток 2

Характеристика (відгук) здобувача/здобувачки з бази практики

(на бланку установи – бази практики)

Данило Київський / Роксолана Велична, здобувач/здобувачка 1 курсу денної/заочної форми здобуття освіти спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності)» за освітньою програмою «Стратегічний менеджмент у сфері національної безпеки», проходив/проходила виробничу практику на базі «Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу», яка розташована за адресою вул. _____, м. Київ, індекс, Україна (тел. _____) з **26.06.2023** по **06.08.2023** року

За період проходження практики здобувачем/здобувачкою були виконані _____

(назвати види робіт, у яких брав участь практикант, ступінь проявлених ним умінь і навиків, відношення його до роботи)

_____ (виконання громадських доручень, контакт з колективом тощо)

Упродовж виконання програми практики

(зауваження щодо виконання програми практики і організаторських здібностей практиканта, готовність до самостійної роботи (за спеціальністю чи фахом))

За час проходження практики

(наявність порушень трудової дисципліни, правил внутрішнього розпорядку, вимог техніки безпеки та охорони праці)

За результатами роботи під час проходження практики, виконання програми практики, індивідуального завдання, які відображені у звіті з практики здобувача/здобувачки _____

заслуговує оцінки _____.
(«відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»)

Дата " _____ " _____ 202_р.

_____ ПІБ керівника практики від установи, організації
– бази практики

(підпис)

М.П.

Київський національний університет
імені Тараса Шевченка
ННІ «Публічного управління та державної служби»

04050, м. Київ, вулиця Академіка Ромоданова, 12/2,
тел.: (044) 481-21-61, (044) 481-44-03
Internet: <http://ipacs.knu.ua>
ipacs@knu.ua

ЩОДЕННИК ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

здобувача/здобувачки __ року навчання ОС «Магістр»
ННІ «Публічного управління та державної служби»

Іваненка Івана Івановича

(прізвище, ім'я, по-батькові)

спеціальності ***256 «Національна безпека (за
окремими сферами забезпечення
та видами діяльності)»***

(шифр, назва)

***ОП «Стратегічний менеджмент у сфері
національної безпеки»***

денної / заочної форми навчання
(форма навчання)

Календарний графік проходження практики

№ п/п	Назва робіт	Терміни виконання /кількість днів/	Прим. про викон.
1	2	3	4
	Прибуття на місце проходження практики; оформлення і одержання перепусток. Інструктаж з техніки безпеки й охорони праці		
2.	Ознайомлення з базою практики (організацією, установою) та погодження з керівником практики від установи, організації - бази практики календарного плану практики.		
3.			
4.			
5.			
6.	Виконання індивідуального завдання.		
7.	Оформлення результатів практики.		

Підпис здобувача/здобувачки _____

Підписи керівників практики:

від кафедри _____ від бази практики _____

М.П.

Індивідуальні завдання практики

Підпис наукового керівника практики _____

Додаток 4**Правила ведення й оформлення щоденника**

1. Щоденник – основний документ здобувача/здобувачки під час проходження практики.
2. Коли здобувач/здобувачка проходить практику за межами міста, у якому знаходиться Університет, щоденник для нього є також посвідченням про відрядження, що підтверджує тривалість перебування здобувача/здобувачки на практиці.
3. Під час практики здобувач/здобувачка щодня коротко має записувати у щоденник усе, що ним зроблено за день для виконання календарного графіку проходження практики.
4. Не рідше, як раз на тиждень, здобувач/здобувачка зобов'язаний подавати щоденник на перегляд керівникам практики від кафедри та/або від установи, організації – бази практики, які перевіряють щоденник, дають зауваження, додаткові завдання тощо. Перевірка здійснюється керівниками практики на предмет виконання індивідуальних завдань, дотримання термінів та положень календарного графіку протягом проходження практики здобувачем/здобувачкою.
5. Після закінчення практики щоденник підписують здобувач/здобувачка, керівник практики від кафедри та бази практики.
6. Оформлений щоденник разом із звітом здобувач/здобувачка має здати на кафедру у встановлені терміни.
Без заповненого щоденника практика не зараховується.

Напрями кваліфікаційних магістерських робіт

1. Взаємодія суб'єктів політичної та адміністративної складових публічного управління у сфері національної безпеки та шляхи підвищення її ефективності;
2. Проблема оптимізації співвідношення політичної та адміністративної складових публічного управління у сфері національної безпеки та шляхи її вирішення;
3. Трансформація сутності державної влади у контексті забезпечення національної безпеки;
4. Механізми отримання та здійснення політичної влади у контексті забезпечення національної безпеки;
5. Взаємозв'язок політичних процесів та публічного управління у контексті забезпечення національної безпеки;
6. Маніпулювання суспільною свідомістю при здійсненні політичної влади як загроза національній безпеці та шляхи реагування на неї;
7. Роль ідеологій та соціальної ідентичності особистості у забезпеченні національної безпеки;
8. Роль та функції політичних партій в управлінських процесах у сфері національної безпеки;
9. Організаційно-правові засади управлінських рішень Президента України у сфері національної безпеки;
10. Організаційно-правові засади управлінських рішень Верховної Ради України у сфері національної безпеки;
11. Організаційно-правові засади управлінських рішень Кабінету Міністрів України у сфері національної безпеки;
12. Проблемні питання імплементації політичних рішень у сфері національної безпеки та шляхи їх вирішення;
13. Аналіз конституційних засад публічного управління у сфері національної безпеки України у контексті досвіду США;
14. Аналіз конституційних засад публічного управління у сфері національної безпеки України у контексті досвіду провідних країн-членів ЄС;
15. Пріоритетні напрямки залучення громадян до управління у сфері національної безпеки у контексті досвіду демократичних країн;
16. Проблема підвищення ефективності взаємодії громадянського суспільства із суб'єктами забезпечення національної безпеки та шляхи її вирішення;
17. Компетенції Президента України у політико-правовому забезпеченні національної безпеки у контексті досвіду демократичних країн;
18. Компетенції Верховної Ради України у політико-правовому забезпеченні національної безпеки у контексті досвіду демократичних країн;
19. Компетенцій Кабінету Міністрів України у політико-правовому забезпеченні національної безпеки у контексті досвіду демократичних країн;

20. Компетенції центральних органів виконавчої влади у політико-правовому забезпеченні національної безпеки у контексті досвіду демократичних країн;
21. Проблеми та напрями вдосконалення нормативно-правових актів у сфері національної безпеки України;
22. Демократичні орієнтири розвитку держави, як домінанта вдосконалення правового забезпечення у сфері національної безпеки;
23. Роль, зміст та призначення концепцій, доктрин та стратегій у сферах національної безпеки і оборони;
24. Традиційні підходи щодо розробки стратегій у сфері національної безпеки та шляхи їх модернізації;
25. Аналіз організаційно-правових засад розробки керівних документів у сфері національної безпеки України у контексті досвіду США;
26. Аналіз організаційно-правових засад розробки керівних документів у сфері національної безпеки України у контексті досвіду країн-членів ЄС;
27. Пріоритетні напрями підвищення ефективності державної політики забезпечення інформаційної безпеки України;
28. Організаційно-правові механізми реалізації державної політики забезпечення інформаційної безпеки;
29. Державна політика протидії інформаційно-психологічним впливам в контексте забезпечення національної безпеки;
30. Інформаційно-психологічні операції у контексті забезпечення національної безпеки;
31. Шляхи підвищення ефективності механізмів державного реагування на загрози воєнної безпеки України в умовах гібридної війни;
32. Демократичний цивільний контроль над сектором безпеки та оборони України: проблеми та шляхи вирішення;
33. Механізми забезпечення воєнної безпеки України в умовах співробітництва з НАТО;
34. Інформаційно-аналітичне забезпечення державної політики національної безпеки: світовий досвід та його використання в Україні;
35. Державний механізм інформаційно-аналітичного забезпечення зовнішньополітичної безпеки України: стан та шляхи його вдосконалення;
36. Шляхи підвищення ефективності протидії деструктивним інформаційним впливам в процесі реалізації політики національної безпеки;
37. Пріоритетні напрямки підвищення ефективності державної політики забезпечення національної безпеки в умовах збройного конфлікту;
38. Подолання наслідків організаційних війн як пріоритет у сфері національної безпеки;
39. Інформаційно-розвідувальне забезпечення політики національної безпеки України: структура, функції, шляхи вдосконалення;
40. Формування та функціонування механізму забезпечення суспільно-політичної стабільності: світовий досвід та можливості його використання в Україні;
41. Публічна політика забезпечення інформаційної безпеки України: шляхи підвищення ефективності;

42. Забезпечення національної стійкості як завдання політики національної безпеки;
43. Національна культура як фактор формування та реалізації та національних інтересів;
44. Культурна дипломатія як інструмент «м'якої сили» забезпечення національної безпеки;
45. Національна і культурна ідентичність: механізми формування у контексті забезпечення національної безпеки;
46. Роль міжнародних організацій в формуванні системи міжнародної безпеки: сучасний стан та перспективи;
47. Шляхи підвищення ефективності механізмів забезпечення інформаційної безпеки України;
48. Шляхи підвищення ефективності механізмів забезпечення інформаційно-психологічної безпеки індивіда (людини);
49. Міжнародні програми з підтримки міжнародної безпеки: сучасний стан та перспективи;
50. Проблеми забезпечення регіональної безпеки України та шляхи їх вирішення;
51. Еволюція загроз національній безпеці України та методів реагування на них;
52. Еволюція воєнно-політичної складової Стратегії національної безпеки України;
53. Проблема підвищення ефективності діяльності ООН у забезпеченні міжнародної безпеки та шляхи її вирішення;
54. Пріоритетні напрями підвищення ефективності взаємодії України з НАТО та ОБСЄ в сучасних умовах;
55. Шляхи удосконалення механізмів забезпечення енергетичної безпеки України;
56. Шляхи підвищення ефективності взаємодії України з країнами Близького Сходу у сфері безпеки;
57. Шляхи подолання негативного впливу політичної глобалізації на державний суверенітет;
58. Проблематика розброєння у сучасній міжнародній політиці та її вплив на національну безпеку України;
59. Шляхи підвищення ефективності механізмів реалізації національних інтересів України в економічній сфері в сучасних умовах;
60. Шляхи підвищення ефективності механізмів міжнародно-правового контролю за знищенням і нерозповсюдженням хімічної і біологічної зброї;
61. Шляхи підвищення ефективності механізмів міжнародного права у подоланні глобальних викликів міжнародній та національній безпеці;
62. Шляхи підвищення ефективності механізмів міжнародного права у врегулюванні збройних конфліктів;
63. Ядерне стримування у сучасній стратегії НАТО: проблеми та перспективи для міжнародної безпеки;
64. Система європейської безпеки: сучасні реалії та перспективи розвитку;

65. Фактор ядерної зброї у сучасній світовій політиці та його вплив на національну безпеку України;
66. Проблеми забезпечення ядерної безпеки України та шляхи їх вирішення;
67. Шляхи підвищення ефективності механізмів транскордонного співробітництва України з державами – сусідами;
68. Шляхи підвищення ефективності механізмів реагування на зовнішньополітичні загрози національній безпеці України;
69. Взаємодія органів державної влади та місцевого самоврядування країн Східної Європи у безпековій сфері: досвід для України;
70. Роль політичних партій України у забезпеченні національної безпеки: сучасний стан та перспективи;
71. Шляхи підвищення ефективності механізмів реалізації євроінтеграційної стратегії України;
72. Роль засобів масової інформації у забезпеченні національної безпеки: сучасний стан та перспективи;
73. Проблемні питання формування стратегії забезпечення економічної безпеки підприємств в сучасних умовах та шляхи їх вирішення;
74. Шляхи підвищення ефективності механізмів управління якістю товарів в системі економічної безпеки підприємств;
75. Система державного експортного контролю та шляхи її удосконалення;
76. Механізми забезпечення національної безпеки України на регіональному рівні;
77. Шляхи підвищення ефективності механізмів управління діяльністю підприємств у сфері експорту товарів подвійного використання;
78. Шляхи підвищення ефективності використання інформаційних технологій у забезпеченні економічної безпеки підприємств;
79. Шляхи підвищення ефективності механізмів забезпечення економічної безпеки підприємств в умовах нестабільності;
80. Шляхи підвищення ефективності механізмів забезпечення безпеки критичної інфраструктури України в сучасних умовах;
81. Шляхи оптимізації механізмів підготовки кадрів для системи забезпечення національної безпеки України;
82. Шляхи удосконалення механізмів забезпечення екологічної безпеки України;
83. Шляхи удосконалення механізмів забезпечення безпеки підприємництва як пріоритет державної політики України;
84. Шляхи удосконалення механізмів подолання негативного впливу тінізації економіки на економічну безпеку України;
85. Шляхи підвищення ефективності управління інвестиційною безпекою підприємств;
86. Шляхи підвищення ефективності механізмів забезпечення кібербезпеки підприємств;
87. Шляхи удосконалення механізмів забезпечення соціально-екологічної відповідальності суб'єктів підприємницької діяльності;

88. Формування ефективної системи забезпечення економічної безпеки підприємства: проблеми та шляхи їх вирішення;
89. Шляхи удосконалення механізмів кадрового забезпечення економічної безпеки суб'єктів підприємництва;
90. Шляхи підвищення ефективності управління конкурентоспроможністю у контексті забезпечення економічної безпеки підприємства;
91. Трансформація парадигми міжнародних відносин в сучасних умовах та її вплив на національну безпеку України;
92. Негативні впливи глобалізаційних процесів на національну безпеку та механізми їх подолання;
93. Механізми забезпечення національної безпеки України у контексті перспектив формування глобальної системи управління;
94. Шляхи підвищення ефективності механізмів міжнародного співробітництва у контексті забезпечення національної безпеки України;
95. Механізми реагування на негативні наслідки глобалізації у контексті забезпечення національної безпеки України;
96. Проблема врахування гео економічних факторів при забезпеченні національної безпеки України та шляхи її вирішення;
97. Механізми реалізації воєнно-політичної складовою Стратегії національної безпеки України та шляхи їх вдосконалення;
98. Механізми реалізації безпекової складової зовнішньої політики провідних держав: досвід для України;
99. Шляхи удосконалення механізмів реалізації національних інтересів України в економічній сфері умовах глобалізації;
100. Проблеми захисту державності в сучасних умовах та основні шляхи їх вирішення;
101. Проблеми реформування сектору безпеки і оборони України у контексті євроінтеграційних процесів та шляхи їх вирішення;
102. Особливості сучасних міграційних процесів та їх врахування при забезпеченні національної безпеки України;
103. Шляхи підвищення ефективності механізмів забезпечення соціальної безпеки України в контексті євроінтеграційних процесів;
104. Шляхи підвищення ефективності механізмів забезпечення економічної безпеки України в контексті євроінтеграційних процесів;
105. Інформаційно-комунікаційні технології у сфері національної безпеки: стан та перспективи розвитку;
106. Удосконалення механізмів розвитку інформаційного суспільства як пріоритет політики національної безпеки України;
107. Становлення інформаційно-комунікаційних технологій в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку;
108. Особливості розвитку інформаційно-комунікаційних технологій в державах-членах ЄС: досвід для України;
109. Вплив інформаційно-комунікаційних технологій на політику національної безпеки України: сучасний стан та перспективи;
110. Проблема вдосконалення системи кіберзахисту в Україні та шляхи її вирішення;

111. Нормативно-правове регулювання інформаційно - комунікаційних технологій в міжнародних документах: досвід для України;
112. Негативні наслідки інформатизації суспільства для безпеки людини та шляхи їх подолання;
113. Шляхи удосконалення інформаційно-комунікаційних технологій у контексті забезпечення національної безпеки України;
114. Механізми формування позитивного іміджу органів державної влади як фактор забезпечення національної безпеки;
115. Шляхи підвищення ефективності комунікаційної політики України в контексті забезпечення національної безпеки;
116. Сучасні зміни геополітичного середовища та їх вплив на механізми забезпечення національної безпеки України;
117. Вплив мережних інформаційних технологій на механізми забезпечення національної безпеки України: стан та перспективи;
118. Зарубіжний досвід запровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у сфері національної безпеки;
119. Шляхи підвищення ефективності діяльності «Електронного уряду» у контексті забезпечення національної безпеки;
120. Шляхи підвищення ефективності реалізації державної політики України у сфері національної безпеки в сучасних умовах;
121. Компетенції суб'єктів державної політики у сфері національної безпеки у провідних країнах: досвід для України;
122. Шляхи удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення державної політики у сфері національної безпеки України;
123. Шляхи підвищення ефективності стратегічного планування у сфері національної безпеки України;
124. Шляхи підвищення ефективності інформаційно-аналітичного забезпечення стратегічного планування у сфері національної безпеки України;
125. Організаційно-правові засади стратегічного планування у сфері національної безпеки у США: досвід для України;
126. Організаційно-правові засади стратегічного планування у сфері національної безпеки у провідних країнах-членах ЄС: досвід для України;
127. Організація взаємодії суб'єктів управління у сфері національної безпеки у провідних країнах: досвід для України;
128. Шляхи підвищення ефективності взаємодії суб'єктів управління у сфері національної безпеки України;
129. Шляхи підвищення ефективності механізмів стратегічного управління в умовах кризових ситуацій;
130. Фактори, які є причинами виникнення кризових ситуацій у сфері національної безпеки та методи реагування на них;
131. Організаційно-правові засади реагування на кризові ситуації у сфері національної безпеки у провідних країнах-членах ЄС: досвід для України;
132. Еволюція механізмів забезпечення стратегічного лідерства у сфері національної безпеки;
133. Шляхи підвищення ефективності методів реагування на загрози національній безпеці України;

134. Шляхи підвищення конкурентоспроможні держави у контексті забезпечення національної безпеки;

135. Шляхи удосконалення механізмів протидії міжнародному тероризму як загрози міжнародній безпеці;

136. Шляхи удосконалення механізмів врегулювання сучасних воєнно-політичних конфліктів.

**Перелік установ та організацій для проходження
виробничої практики студентів:**

1. Виконавчий апарат Фастівської районної ради, Київська обл.
2. Департамент освіти та науки Кіровоградської обласної військової адміністрації
3. Державний концерн «УКРОБОРОНПРОМ» ДП Завод 410 ЦА
4. Адвокатське об'єднання «ПАМІР»
5. Київський окружний адміністративний суд
6. Юридичний відділ (співпраця з державними органами). ТОВ «Проктер енд Гембел Україна»
7. Апарат КОДА
8. Державна служба якості освіти України, департамент акредитації та моніторингу
9. Коростенська РДА
10. Березнівська міська рада Рівненського району, Рівненської області
11. Департамент молоді та спорту Київської міської ради
12. Івано-Франківська міська рада (Секретаріат Івано-Франківської міської ради)
13. Хмельницька Обласна Військова адміністрація
14. Виконавчий комітет Боярської міської ради
15. Міністерство оборони України
16. Секретаріат Київської міської ради
17. Комунальне підприємство Київської обласної ради «Готово»
18. ТОВ «Медичний центр «Консиліум Медікал»
19. КНП «Третя Черкаська міська лікарня швидкої медичної допомоги»
20. Департамент культури і туризму Полтавської обласної державної адміністрації
21. Управління соціального захисту населення Святошинської районної в місті Києві державної адміністрації
22. Виконавчий комітет Ірпінської міської ради Бучанського району Київської області
23. Виконавчий комітет Знам'янської міської ради
24. Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад»
25. Диканська селищна рада Полтавської області
26. Київська міська державна адміністрація
27. Житомирська обласна військова адміністрація
28. Вінницько-Хутірська сільська рада Вінницької області
29. Київська обласна рада
30. Роменська районна державна адміністрація Сумської області
31. Асоціація «Газові трейдери України»
32. Павлоградська міська рада Дніпропетровської області
33. ГО «Академія парламентаризму»
34. Гайворонська міська рада Кіровоградської області
35. ГО «Громадський рух «Соціальна єдність»
36. Київський Палац дітей та юнацтва

37. Секретаріат депутатської фракції у Верховній Раді України політичної партії «Слуга народу»
38. Стрийська міська рада Львівської області (відділ охорони здоров'я)
39. Комітет Верховної Ради України з питань бюджету
40. Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики
41. Рівненська обласна рада
42. Головний сервісний центр МВС України
43. Київська клінічна лікарня на залізничному транспорті № 2 філії «ЦОЗ» АТ «Укрзалізниця»
44. Комітет Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури
45. ГО «Мир на долоні»
46. ГО «Український центр суспільного розвитку»
47. Головне управління Держпродспоживслужби в м. Києві
48. Верховна Рада України (Комітет з питань аграрної та земельної політики)
49. ПП «МД Смарт Логістик»
50. Адвокатське об'єднання «Лоу Бізнес Асошіейшн»
51. ГО «Нікопольське регіональне формування з охорони громадського порядку»
52. ГО «Рух демократичних сил»
53. Комунальне підприємство «Агенція інвестиційного розвитку» Ніжинської міської ради Чернігівської області
54. Головне управління національної гвардії (фінансово-економічне управління)
55. Тренінговий центр прокурорів (договір направлено)
56. ДУ "Центр обслуговування підрозділів МВС України".
57. Міністерство ветеранів України.
58. Центр протидії дезінформації РНБО України
59. Подільське управління поліції ГУНП у місті Києві
60. Міністерство економіки України